ŚLĄSKI ZWIĄZEK GMIN I POWIATÓW

KOMUNIKAT PRASOWY

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informuję, iż w dn. 7 czerwca 2019 r. - na zaproszenie p. Gabrieli Staszkiewicz, Burmistrz Cieszyna - odbyła się w Cieszynie XLVI sesja Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów (regionalnej organizacji samorządu lokalnego województwa śląskiego). W obradach Zgromadzenia Ogólnego uczestniczyło 81 delegatów – prezydentów, starostów, burmistrzów, wójtów (lub zastępców), reprezentujących 135 gmin i powiatów członkowskich Związku.

Podczas sesji Zgromadzenia Ogólnego Związku omówiono ważne dla regionu oraz samorządu lokalnego tematy. Wśród nich pojawiły się kwestie związane z oświatą, reformą systemu planowania przestrzennego, problemami szpitali powiatowych, nową perspektywą finansową UE oraz potrzebą uruchomienia operatora zajmującego się zagospodarowaniem terenów zdegradowanych przez przemysł.

1. W trakcie dyskusji dotyczącej wybranych **problemów w systemie oświaty** zwrócono m.in. uwagę na nieproporcjonalne dofinansowanie szkół publicznych prowadzonych przez podmioty prywatne oraz szkół niepublicznych, w stosunku do finansowania szkół publicznych prowadzonych przez samorządy. Stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Związku w tej sprawie przedstawił p. Krzysztof Matyjaszczyk, Wiceprzewodniczący Związku, Prezydent Częstochowy:
   - *Należy zmienić obecnie obowiązujące przepisy, bo zakładają, że dotacje dla szkół publicznych prowadzonych przez podmioty prywatne ustalane są w wysokości subwencji oświatowej, zwiększonej o kwotę jaką samorząd dopłaca z dochodów własnych do prowadzenia własnych szkół. Szkoły prywatne niejednokrotnie pobierają czesne, a więc uzyskują większe przychody i jednocześnie nie stosując przepisów Karty Nauczyciela mają niższe koszty. To prowadzi do nierównego traktowania różnych typów szkół* – powiedział.

   Zdaniem samorządów lokalnych niezbędne jest usunięcie nierówności wynikających ze zróżnicowanych kosztów funkcjonowania szkół, a występujących pomiędzy samorządami a podmiotami prywatnymi. W tym celu należy ograniczyć udział jednostek samorządu terytorialnego w finansowaniu szkół niesamorządowych poprzez dokonanie odpowiednich zmian w systemie dotowania szkół niesamorządowych i powrócić do poprzedniego poziomu ich finansowania. W przyjętym stanowisku Zgromadzenia Ogólnego w tej sprawie wskazano również na problemy, będące konsekwencją wzrastających wydatków w zakresie zapewnienia wychowania przedszkolnego w samorządach.

2. Drugim tematem, nad którym debatowali zebrani w Cieszynie samorządowcy były założenia reformy **systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego**. Propozycje przedstawione z początkiem 2019 r. przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym zakresie, środowisko samorządowe generalnie oceniło pozytywnie. Ich wdrożenie mogłoby prowadzić do poprawy efektywności i elastyczności systemu planowania przestrzennego, a także – co szczególnie istotne – do zintegrowania planowania przestrzennego z planowaniem rozwoju. Do tych zagadnień odniósł się w trakcie sesji p. Adam Neumann, Wiceprezydent Gliwic:
   - *W ostatnich dniach pojawił się projekt ustawy prawo o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dopiero jego analiza pozwoli ostatecznie ocenić, czy przyjęte założenia są wykonalne i korzystne w szerokim aspekcie przestrzeni gminnej* – powiedział.

3. W porządku obrad Zgromadzenia znalazły się też aktualne **problemy szpitali powiatowych**. P. Bernard Bednorz, członek Zarządu Związku i Starosta Bieruńsko-Lędziński omawiając treść stanowiska, podkreślił wagę podjęcia natychmiastowych działań zaradczych:
   - *Samorządy lokalne apelują do Rządu RP o podjęcie pilnych kroków zmierzających do poprawy trudnej sytuacji szpitali powiatowych. Jest ona wynikiem wielu złożonych problemów, z którymi szpitale borykają się w codziennym funkcjonowaniu. W szczególności należy w tym miejscu wymienić niski poziom ryczałtu przyznawanego przez Śląski Oddział Wojewódzki NFZ i niską wycenę procedur medycznych, braki w zakresie ilości personelu medycznego oraz nowe normy zatrudniania pielęgniarek, których stosowanie w praktyce ogranicza pacjentom dostęp do służby zdrowia* – powiedział.

   W stanowisku przyjętym przez Zgromadzenie Ogólne w powyższej sprawie sformułowano szereg postulatów, które zdaniem samorządowców mogą realnie zmniejszyć narastające problemy finansowe i kadrowe dotyczące szpitali.

4. Istotnym tematem dyskusji była **nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej w latach 2021-2027**. Przewodniczący Związku i jednocześnie Prezydent Rybnika p. Piotr Kuczera w trakcie swojego wystąpienia wyraził poważne wątpliwości wobec założeń projektu rozporządzeń dla Polityki Spójności UE na lata 2021-2027:
   - *Aktualne propozycje Komisji Europejskiej wywołują głębokie zaniepokojenie samorządów w związku z drastycznymi ograniczeniami finansowymi w tak ważnej sferze, jaką jest Polityka Spójności. Może to znacznie zredukować działania inwestycyjne realizowane przez samorząd lokalny naszego województwa, których celem jest zrównoważony rozwój. Nasz region w ciągu 20 lat transformacji ustrojowej oraz restrukturyzacji przemysłu osiągnął znaczne sukcesy. Jednak – na tle innych regionów UE – nadal jest tym, który wymaga najgłębszych przekształceń strukturalnych* – zauważył.

   Ponadto Związek w swoim stanowisku zaapelował o weryfikację proponowanych przez Komisję Europejską celów tematycznych, a w szczególności propozycji przeznaczenia 65% środków na cel tematyczny Cel Polityki 1 Inteligentniejsza Europa oraz Cel Polityki 2 Bardziej Ekologiczna Europa. Zdaniem samorządów lokalnych takie podejście znacząco obniży dostęp lub wręcz pozbawi nasz region dostępu do środków na projekty z zakresu infrastruktury podstawowej (np. drogi lokalne, infrastruktura, ochrona zdrowia czy kultura i

sport). W drugiej części swojego wystąpienia Przewodniczący Związku podniósł kwestię dotyczącą wdrażania środków UE w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz Regionalnych Inwestycji Terytorialnych:
- *Obecna formuła wdrażania środków ułatwia realizację projektów, które sprzyjają lokalnemu rozwojowi. Pozwala ona gminom realizować projekty, które w normalnych warunkach nie miałyby szans na uzyskanie dofinansowania. Wobec tego, wnioskujemy do Samorządu Województwa Śląskiego, o utrzymanie w pracach nad przygotowaniem regionalnego programu operacyjnego województwa śląskiego w przyszłej perspektywie finansowej na lata 2021-2027 przede wszystkim instrumentu wdrażania środków UE w formule ZIT/RIT* – powiedział p. Piotr Kuczera.

5. Kolejnym zagadnieniem przedstawionym podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku była **rewitalizacja i rekultywacja terenów zdegradowanych**. Odniósł się do niej p. Krzysztof Mejer, Wiceprezydent Rudy Śląskiej w trakcie prezentacji stanowiska dotyczącego potrzeby przygotowania i uruchomienia operatora, którego zadaniem byłoby zagospodarowanie terenów zdegradowanych przez przemysł (w tym stanowiących miejsce deponowania odpadów niebezpiecznych):
- *Kwestia gospodarczego przywrócenia terenów poprzemysłowych do obiegu społeczno-gospodarczego w naszym województwie jest jednym z ważniejszych i dotychczas nierozwiązanych wyzwań regionalnych. Deficyt rozwiązań w tym zakresie znacząco osłabia konkurencyjność gospodarczą miast i gmin oraz negatywnie wpływa na aspekty środowiskowe, krajobrazowe i estetyczne* – powiedział.

Zgromadzeni delegaci gmin i powiatów w powyższym stanowisku podkreślili pilną potrzebę jakościowego podejścia do problematyki rozwoju regionu, której wyrazem powinno być przełamywanie dotychczasowych barier instytucjonalnych, formalno-prawnych i finansowych, a także utworzenie podmiotu skutecznie przywracającego zdegradowane obszary poprzemysłowe do użytkowania (zwłaszcza do obrotu gospodarczego).

Zgromadzenie Ogólne Związku w trakcie XLVI sesji przyjęło następujące stanowiska:
1) stanowisko w sprawie wybranych problemów w systemie oświaty;
2) stanowisko w sprawie postulatów i oczekiwań samorządów wobec reformy systemu planowania przestrzennego;
3) stanowisko w sprawie aktualnych problemów szpitali powiatowych;
4) stanowisko w sprawie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej w latach 2021-2027;
5) stanowisko w sprawie potrzeby przygotowania i uruchomienia operatora zajmującego się zagospodarowaniem terenów zdegradowanych przez przemysł, w tym stanowiących miejsce deponowania odpadów niebezpiecznych.

Po zakończeniu Zgromadzenia Ogólnego miały miejsce wystąpienia gości, tj.:
- p. Stefanii Koczar-Sikory, Zastępcy Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego;
- przedstawicieli korporacji samorządowych: p. Andrzeja Płonki, Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich oraz p. Leszka Świętalskiego, Sekretarza Generalnego Związku Gmin Wiejskich RP;

Ostatnim elementem programu wydarzeń zaplanowanych w dn. 7 czerwca 2019 r. była **debata nt. systemu gospodarki odpadami**. Jej inicjatorem był Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. Uczestnicy debaty starali się w jej trakcie znaleźć odpowiedzi na najważniejsze pytania, które obecnie rodzą się w zakresie funkcjonowania powyższego systemu. Na liście tematów dyskusji znalazły się następujące kwestie:

- selektywna zbiórka odpadów komunalnych;
- rosnące opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych;
- problem zagospodarowania wysokokalorycznych odpadów;
- rola gospodarki o obiegu zamkniętym.

W gronie panelistów znalazł się przedstawiciel regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych oraz środowiska recyklerów. W roli dyskutantów aktywnie uczestniczyli w niej też reprezentanci samorządów lokalnych i Marszałka Województwa Śląskiego.

Uprzejmie informuję, iż osobą odpowiedzialną w powyższym zakresie w biurze Śląskiego Związku Gmin i Powiatów jest p. Dominika Tkocz – st. specjalista ds. komunikacji i szkoleń (tel. 32 609 03 58, 510 201 158, e-mail: dtkocz@silesia.org.pl).

Z wyrazami szacunku

Ferdynand Morski
dyrektor biura
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów